

5. Христология на валентинистите.

В тълкуването на Исус Христос от валентинистите, ключовата дума не е «вяра» или «имитация», а «идентификация». Разбрахме се, че такъв тип отношение иска локализиране на Изкупителя в пронизателното пространство, в царството на архетипите, до което всеки индивид има достъп в мигове на съзерцание и медитация.

Тук човешката субстанция участва пряко в уравнението на

изкуплението – като съвкупност от всички пневматични семена, стремящи се към гноза и сливане с божествения си прототип/съпруг. Тези пневматични семена образуват общност, наречена спиритуална църква (*Ecclesia pneumatica*), която е идентична с тялото на Исус (*human Jesus*). Тя бива изкупена мистично в акта на Христовия баптизъм от своя плеромен еквивалент, божествения Христос (*Divine Christ*), който е Логоса заедно с многобройните си хипостази като ангели/годеници на пневматичните семена в църквата.

Баптизмът у валентинистите е космически акт, в който Исусовото тяло бива изкупено от Христовото съзнание, равнозначно на изкуплението на пневматичните семена от техните плеромни прототипи. Това е акт, в който земното се издига нагоре, а небесното слиза надолу под формата на Спасителя със своята кохорта от ангели, които носят със себе си и маслото за помазване, и светлинното тяло, и брачната халка, и Името на Бог, с което да дарят истинска реалност на своята годеница душата.

Христовият баптизъм е баптизъм в мистериите на Логоса на всички негови доверени души – и тези, които са призовани, и тези, които са избрани (защото разликата между двата типа е времева, а не същностна). Това е един небесен годеж, свято обручение и обещание за вечен живот. Тук няма претегляне на стари грехове, още по-малко Страшен съд и пламъци. Тук има само едно израстване до небесното съвършенство на ангелския съпруг, което иска скъсване с миналото, със земното, с маската на егото. Ииска най-сетне смирение и самочувствие.

Ако разгледаме трите кардинални изкупителни акта в християнството (баптизъм, круцификация и възкресение) като сизиги от изкупваща същност (ousia) и изкупвано проявление (hypostasis), то същността се явява неизменното Христово съзнание (Логоса), а хипостазата – еволюиращата психика (от Ахамот към Свети Дух). Тази интерпретация, толкова присъща на валентинистите, иска идентификация на инициата с еволюиращата психика, за да е пълно изкуплението. Тя полага мита в извънвремеви граници; лишен от историчност, той се превръща в база за медитативно съзерцание от всеки християнин, който жадува спасение тук и сега.

Как става това спасение?

Става чрез едновременната круцификация на Логоса с цялата пневматична църква върху Кръста, който, както се разбрахме по-горе, маркира прореза, дялящ Плеромата от кеномата. По този начин Кръста става врата към Плеромата – но врата, отваряща се само за тези, които се разпънат едновременно с Логоса. Споделената круцификация означава споделено възкресение. Споделената смърт за психо-физическия космос означава споделено раждане за Божието царство. Никъде другаде не е изразен така категорично този повик за тотална идентификация с Христос Изкупител, както в писмата на апостол Павел:

“I have been crucified with Christ and I no longer live, but Christ lives in me. The life I live in my body, I live by faith in the Son of God, who loved me and gave himself for me.” (Gal. 2:20)

“You are all sons of God through Christ Jesus, for all of you who were baptized into Christ have clothed yourselves with Christ. There is neither Jew, nor Greek, slave nor free, male nor female, for you are all one in Christ Jesus.” (Gal. 3:26)

“Those who belong to Christ Jesus have crucified the sinful nature with its passions and desires.” (Gal. 5:24)

“May I never boast except in the cross of our Lord Jesus Christ, through which the world has been crucified to me, and I to the world.” (Gal. 6:14)

“If we have been united with him in his death, we will certainly also be united with him in his resurrection.” (Romans, 6:5)

“Do you not know that he who unites himself with a prostitute is one with her in body? But he who unites himself with the Lord is one with him in spirit.” (Cor.1, 6:12)

“For we were all baptized in one Spirit into one body and we were all given the one Spirit to drink. Now you are the body of Christ, and each one of you is a part of it.” (Cor.1, 12:12–27)

“You yourselves are a letter from Christ, written not with ink but with the spirit of the living God, not on tablets of stone, but on tablets of human hearts.” (Cor.2, 3:2)

“God anointed us, set his seal of ownership on us, and put his Spirit in our hearts as a deposit, guaranteeing what is to come.” (Cor.2, 1:21)

“Don't you know that you yourselves are God's temple and that God's Spirit lives in you?” (Cor.1, 3:16)

“You are not your own; you were bought at a price.” (Cor.1, 6:20)

“I promised you to one husband, to Christ, so that I might present you as a pure virgin to him.” (Cor.2, 11:2)

“But whenever anyone turns to the Lord, the veil is taken away. And we, who with unveiled faces all reflect the Lord's glory, are being transformed into his likeness with ever-increasing glory.” (Cor.2, 3:16)

“Those who are led by the Spirit of God, are sons of God. For you did not receive a spirit that makes you a slave again to fear, but you received the Spirit of Sonship. The Spirit himself testifies with our spirit that we are God's children. Now if we are children, then we are heirs – heirs of God and coheirs with Christ.” (Romans, 8:15)

Тези думи, както виждаме, никак не се връзват с концепцията за физически Исус, заключен в конкретно време/пространство и недостъпен за спасение и изкупление.

Тези думи са зов за сливане с Христос – една мистична идентификация отвъд времето и пространството, във вечния сакрален сегашен момент.